

2. Ugyancsak értesíttem a Franciaországi Magyarok Demokratikus Egyesülete keretében működő szociális szolgálat vezetőjét, Baki Lászlót, hogy havonta terjesszen fel beszámolót a szociális vonatkozású részletekről.

3. Ugyancsak felszólítottam a Patronage-iskola vezetőjét, hogy negyedévenként terjessze be jelentését.

MOL XIX-J-30-a 22. dohoz (másodpéldány)

491. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. június 29.)

Mellékeltlen tisztelettel felterjesztem Miniszter Úrnak Monseigneur Beaussart-nál tett látogatásról Gyomai Imre követségi sajtóattaché által készített feljegyzést.¹

MOL XIX-J-30-a 19. doboz (eredeti)

¹ Gyomai mellékelt jelentése szerint „Károlyi Mihály követ úrral történt előzetes megállapodás alapján június hó 25-én” kereste fel Beaussart párizsi püspökhelyettesét, aki az ottani nem francia katolikusok ügyeit ellenőrzi, hogy tiltakozzon nála Szalay Jeromos párizsi magyar plébános tevékenysége, illetve az általa szerkesztett *Katolikus Értesítő* éles támadásai miatt Bölöni és a FMDE más vezetői ellen. A püspökhelyettes, ígérve az ügy kivizsgálását, érdeklődött Mindszenty és a magyar kormány ellentéteiről; mire Gyomai kifejtette, hogy Mindszenty „donkihoti harcot folytat, de azt is csak a saját nevében”, a magyar katolikusok túlnyomó többsége nem őt, hanem a kormányt támogatja. Beaussart érdeklődött, hogy a magyar kormány egyházpolitikája nem fogja-e az ismert szovjet módszereket követni, ezt Gyomai határozottan tagadta. Egy későbbi jelentés szerint Beaussart utasította Szalayt, hogy szüntesse be lapjában a személyes támadásokat.

492. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. június 29.)

A vezetésem alatt álló követség tisztviselői és beosztottjai az általuk személyesen aláírt és mellékeltlen eredetiben felterjesztett beadványt intézték hozzám, amelyben illetményeik felemelését, illetve újra való megállapítását kérik.

A magam részéről teljes mértékben alátámasztom és megerősítem mindazokat, amiket kérelmükben előadtak.

Tény az, hogy a megélhetési viszonyok Párisban a múlt év ősze óta rohamosan romlottak.

A legsúlyosabb megterhelést beosztottjaim számára a ma jóformán teljesen megoldhatatlan lakásproblémák jelentik. Párisban üres lakást kapni csak több százezer frankos lelépés ellenében lehet. A bútorozott lakások ára is havi 25–30 000 franknál kezdődik. De még ilyeneket is igen nehéz találni és elnyerésük előfeltétele több havi (rendesen hat) lakbér előre való lefizetése. Mivel a bútorozott lakásokat rendszeren egy havi felmondással adják ki, gyakran megesisik azután, hogy a lakástulajdonos – ha többet fizető lakót talál (amerikaiak, akik dollárban fizetnek) – akár egy-két hónapi bentlakás után egyszerűen felmondanak [sic!] a régi lakónak, aki kezdheti a keresést előlről. A lakáskérdéssel kapcsolatban nagy örömmel és megnyugvással vettem magam, valamint összes tisztviselőim Miniszter Úr azon nagylelkű döntését, amellyel öröklakások vásárlását engedélyezte a családostisztviselők számára. Mivel a beszerzendő öröklakások kérdésében ugyane futárral külön is jelentek, e kérdésre itt nem térek ki részletesebben, csupán arra szeretném felhívni Miniszter Úr figyelmét, hogy elkerülhetetlen lesz az újonnan be-

szerzendő lakások bebutorozása is. A tisztviselőim legnagyobb részének ugyanis berendezési tárgyai az ostrom alatt vagy más külföldi posztokon a háború folyamán megsemmisültek.

A lakáskérdés megoldása után is fennmarad azonban több más rendkívüli anyagi nehézség.

Első helyen említendők az étkezési költségek, valamint az iparcikkek árának állandó emelkedése.

A háztartásomban magam is tapasztalom, hogy a piaci árak a nyári idény ellenére is, nemhogy csökkennének, de állandóan emelkednek. Tény továbbá, hogy az iparcikkek, főleg a textilneműek ára is február óta lényegesen emelkedett. A francia *hivatalos statisztikai árinдекс*, amíg április hónapra az árak stabilitását bizonyítja, májusra már 6,3%-os emelkedést mutat ki (lásd 1. számú melléklet, „Ce soir” június 6-7-i számának címlapja). Ezen emelkedés júniusban tovább folytatódott, úgyhogy az utóbbi két hónap folyamán már feltétlen meghaladja a 10%-ot. Külön kiemelendő azonban ezzel kapcsolatban, hogy a francia hivatalos statisztikák tudatosan elferdített, lefelé hamisított adatokat tartalmaznak, mivel a kormány minden erőlködése éppen arra irányul, hogy az állandó ár-emelkedést álcázza. A hivatalos statisztikai adatok ezért csupán a hatóságilag megszabott árakban bekövetkezett emelkedést mutatják ki, nem adnak azonban helyet a Franciaországban teljesen nyílt és elfogadottnak nevezhető fekete árak emelkedéséről, amelyeket pedig mindenki egyforma súlyosan érez, mivel sok árut kénytelen feketén bevásárolni.

Nem mutatja ki továbbá a hivatalos statisztika a szállodai, valamint lakbérleti költségek rohamos emelkedését sem. Mivel bárki, aki az utolsó hónapok folyamán Párisban járt, maga is tapasztalhatta, nem tartom szükségesnek külön adatokkal bizonyítani, hogy a hotelszobák ára Párisban a tavaly őszi óta legalább 120%-kal, április óta pedig 25-30%-kal emelkedett. Ugyanez áll a lakásbérletekre is, amelyek *mindig* feketén történek, és számlával nem igazolhatók, mert a lakások kiadásának előfeltétele, hogy a bérlő a bérösszegnek csupán töredékét kitevő (hivatalosan megengedett) összegéről kap számlát kezébe, a többit dugva kell kifizetnie. Ilyenformán a hivatalosan kimutatott ár-emelkedésnél a valóságban lényegesen nagyobb, legalább a dupláját kitevő ár-emelkedés következett be az idei tavasz folyamán, vagyis azóta, amióta a követségi illetményeket rendezték.

Fentiekén kívül tagadhatatlan tény az is, hogy az orvosi és kórházi költségek Franciaországban hallatlanul magasak. Egy-egy orvosi vizitért 1000-tól 3000 frankot kérnek, kórházi ápolás költsége pedig a közismerten igen rossz színű francia állami közkórházakban is napi 1200 franknál kezdődik. (Mellékkiadások, mint orvosszerek, orvosi honorárium nélkül.) Ennek illusztrálására mellékelem hat beosztott tisztviselőm egyidejűleg külön felterjesztett betegségély iránti kérvényének másolatát.

Ilyen körülmények között, főleg családos tisztviselőim tényleg a *legsúlyosabb* megélhetési gondokkal küzdenek és megértem, hogy - mint beadványukban maguk is jelezték - kivétel nélkül el vannak adósodva. Ez utóbbi körülmény viszont a lehető legnagyobb mértékben káros a követség presztízsére. Erre való tekintettel voltam kénytelen megértéssel fogadni a követséghez újonnan beosztott Erdélyi József konz. ig. tanácsos kérését, legnagyobb sajnálatomra, melyben a központba való visszahelyezését kérte.

A francia franknak folyó év január hónapjában végrehajtott 80%-os devalvációja a legkedvezőbb alkalmat nyújtotta arra, hogy a követség illetményei megfelelően rendeztessenek anélkül, hogy az a magyar költségvetésnek újabb megterhelést jelentett volna. A folyó év februárjában itt járt szakértőbizottság előtt kijelentettem, hogy a takarékosági szempontok figyelembevételével elfogadom azon megoldást, hogy a 80%-os devalvá-

ció következtében automatikusan keletkezett fizetéstöbblet felét kapjuk meg csupán. Ennek ellenére olyan döntés hozott, amely alapfizetésünket a múlthoz képest még lejjebb szállította és csupán reprezentációs célokra engedélyezett bizonyos, az általam kértnél lényegesen alacsonyabb pótlást. Ezen megoldás ellen már annak idején tiltakoztam. A szakértőbizottság elutazása előtt ígéretet tett arra nézve, hogy amennyiben a megélhetési költségek lényegesen emelkednének, úgy illetményeinket ennek megfelelő mértékben emeli. Fentiekből, valamint az idecsatolt mellékletekből cáfolhatatlanul kitérnik, hogy legalább 10-15%-os általános áremelkedés következett be az elmúlt 3 hónapban. E folyamat nem állt meg, hanem azóta is tovább tart. Így pl. a 3. szám alatt ide csatolt kimutatás szerint június folyamán több igen fontos élelmiszer ára 53-81%-os emelésre van terelve. Ugyancsak küszöbön áll a lakbérek 100%-os emelése is.

Ilyen körülmények között arra kell, hogy kérjem Miniszter Urat, szíveskedjék odahatni, hogy illetményeink a fent előadottak figyelembevételével újból rendeztessenek és emeltesse. Tisztviselőim lakáskérdésének Miniszter Úr által engedélyezett nagylelkű megoldása bár alapvető és komoly segítséget jelent, mégsem teszi elkerülhetővé az illetmények egyidejű emelését is, egyrészt mivel összesen 24 tagból álló követségi beosztottjaim közül legfeljebb 6-7-en kaphatnak öröklakást, és legalább 2-3 hónapi idővel kell számolni, mire a lakások beköltözhetőek lesznek, másrészt beosztottjaim majdnem kivétel nélkül máris oly súlyos anyagi helyzetben vannak, hogy azonnali segítségre van szükségük.

Jelentésem befejezése előtt szeretnék még rámutatni arra, milyen elkeseredést kelt tisztviselőim körében az a tény, hogy a Külügyminisztérium központjában – értesülésem szerint – olyan hangok hallatszottak, amelyek szerint a párisi követség tisztviselőit nem kell jobban fizetni, „mivel ügyis feketéznek” és „mellékesen” sokat keresnek. Ezzel kapcsolatban szeretném a leghatározottabban kijelenteni, hogy a vezetésem alatt álló követség *jelenlegi* tagjaival szemben ittlétem alatt a legcsekélyebb panasz nem merült fel, a legcsekélyebb szabálytalanság nem történt, és közülük *senki sem* „feketéz” vagy keres „mellékes módon”. Az ilyenféle gyanúsítások legfeljebb az emigráció tagjaitól eredhetnek, és bárki, aki hasonló kijelentéseket tesz, az utóbbi és nem pedig a magyar demokrácia céljait és érdekeit szolgálja.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (másodpéldány)

493. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. június 30.)

A konzuli osztály kiválása folytán a követség szolgálatában a pénztár és irodavezető tisztviselőn kívül csak egy férfi munkaerő maradt meg. Tekintettel arra, hogy a konzulátus összes számadási ügyeit és házgondnoki teendőit is a követség intézi, úgyszintén a szolgálati és diplomáciai vizumokat is a követség adja ki, tekintettel arra, hogy az irattári teendők egy tisztviselőt teljesen igénybe vesznek, szükségesnek mutatkozik még egy, a számadási teendőkben jártas és a francia nyelvet jól bíró konzuli igazgatási tisztviselőnek beosztása.

Fentiekre való tekintettel tisztelettel kérem, hogy egy megfelelő tisztviselőt a követséghez szolgálattételre lehetőleg mielőbb kirendelni szíveskedjék.¹

MOL XIX-J-1-k 1. doboz 1/d (eredeti)

¹ Július 15-i minisztériumi feljegyzés Károlyi jelentésén: Kéri Elekne konz. ig. felügyelő kihelyezése megtörtént.